

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinînd, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cociug Oleg,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cociug Oleg împotriva lui Tolici Victor cu privire la dezmințirea informației și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Tolici Victor, casată hotărîrea Judecătoriei Orhei din 23 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 25 mai 2012, Cociug Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tolici Victor cu privire la dezmințirea informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 20 aprilie 2012, accesînd site-ul portalului de știri www.publika.md a citit articolul intitulat „Omorul de la Orhei, o reglare de conturi între polițiști și mafioți” în care pîrîtul Tolici Victor s-a expus neîntemeiat despre circumstanțele în care s-a produs infracțiunea soldată cu omorul lui Alexei Veretco și a legat cele întîmplate de modul de gestionare și activitatea Comisariatului Raional de Poliție Orhei.

Susține că în articolul dat era indicat: „Fostul comisar de Poliție al raionului Orhei, Victor Tolici declară că presupusul asasinat de sîmbătă este o reglare de conturi între oamenii legii și reprezentanții lumii interlope. Acest lucru s-a întîmplat pe motiv că cele două tabere nu ar fi reușit să împartă sferile de influență din raion. Întîlnirea din parcare clubului a fost pusă la cale de Inspectorul superior al Poliției rutiere din localitate, Vasile Cojocar, precum că mulți dintre responsabilii Comisariatului Raional de Poliție, inclusiv actualul comisar Oleg Cociug, sunt implicați în afaceri dubioase, iar instituțiile abilitate nu reacționează” [...] “Așa numita “strelcă” pe care a făcut-o polițistul Cojocar în lumea criminală eu nu înțeleg ce înseamnă, ce fel de polițist e ăsta, dacă el face așa. Este comisar de poliție. Dacă domnul a încălcat trebuie să ia măsurile convenite stabilite de lege. Sunt corupți, strîng mită, poliția rutieră are

plan, știu oficial. În fiecare zi se strânge câte 100 euro pentru domnul comisar Cociug, are “crîșă” bună. Pe el nu-l ia nimeni”.

Declară că în aceeași zi a constatat că articolul sus-menționat e completat de imaginile video ale spuselor pîrîtului, redade în reportaj cu titlul: „Comisariatul de poliție Orhei despre acuzațiile privind implicarea în afacerile dubioase”.

Consideră reclamantul că declarațiile pîrîtului sunt denigratoare. Suplimentar indică că prejudiciul cauzat reputației profesionale prin intermediul articolelor tendențioase nu are o manifestare unitară, deoarece mai multe surse electronice au difuzat textele ce îi aparțin prin intermediul propriilor portaluri informaționale. Astfel site-ul www.basa.md la fel a publicat materialele în care reclamantul este acuzat eronat și neîntemeiat de neprofesionalism.

Mai susține reclamantul că în interviul acordat cotidianului național Timpul de dimineață, Tolici Victor a reiterat în lipsa oricăror probe faptul că dînsul ar fi implicat în acte de corupție în complicitate cu Cojocaru Vasile.

Indică reclamantul Cociug Oleg că la 04 mai 2012 a adresat pîrîtului o cerere prin care a solicitat dezmințirea informațiilor denigratoare, exprimarea scuzelor oficiale față de persoana reclamantului și repararea prejudiciului cauzat, însă nu a primit nici un răspuns.

Cere Cociug Oleg obligarea lui Tolici Victor la dezmințirea informațiilor ce îi lezează reputația profesională, la exprimarea scuzelor publice pe marginea informațiilor ce îi lezează reclamantului reputația profesională și repararea prejudiciului adus reputației sale profesionale din contul lui Tolici Victor în beneficiul lui Cociug Oleg în mărime de 1 000 000 lei.

Prin încheierea Judecătorei Orhei din 27 noiembrie 2012 au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii de partea pîrîtului postul de televiziune Publika TV Chișinău și Cotidianul național „Timpul de dimineață” mun. Chișinău.

La 28 februarie 2014 Cociug Oleg a depus o cerere prin care a solicitat atragerea Liliane Vascan în calitate de pîrîtă.

Pe parcursul examinării pricinii reclamantul Cociug Oleg și-a concretizat cerințele, solicitînd obligarea lui Tolici Victor și Liliane Vascan la dezmințirea informației ce îi lezează reputația profesională, la exprimarea față de dînsul a scuzelor publice, repararea prejudiciului moral cu încasarea din contul lui Tolici Victor și Liliane Vascan în beneficiul său a câte 100 000 lei și încasarea în mod solidar de la Tolici Victor și Liliana Vascan a cheltuielilor de judecată în mărime de 3000 lei.

Prin încheierea Judecătorei Orhei din 02 octombrie 2014 pretenția înaintată împotriva Liliane Vascan cu privire la dezmințirea informației și repararea prejudiciului moral cauzat prin lezarea demnității, onoarei și reputației profesionale a fost scoasă de pe rol. S-a explicat lui Cociug Oleg că trebuie să parcurgă calea prealabilă extrajudiciară obligatorie soluționării pretenției date.

Prin hotărîrea Judecătorei Orhei din 23 octombrie 2015 a fost admisă acțiunea parțial cu încasarea din contul lui Tolici Victor în beneficiul lui Cociug Oleg suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest suma de 90 000 lei s-a respins. Au fost încasate de la Tolici Victor în beneficiul lui Cociug Oleg cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei pentru achitarea taxei de stat, în rest suma de 2700 lei s-a respins. A fost obligat Tolici Victor să publice din contul său prin intermediul portalului de știri

www.publika.md și Agenției de știri BASA-press în termen de 15 zile de la data intrării hotărârii în vigoare o dezmințire a informației cu următorul conținut pe pagina portalului de știri www.publika.md: „Eu, Tolici Victor, declar că nu am nici o probă care ar demonstra cele relatate de mine în privința lui Cociug Oleg în publicația pe pagina portalului de știri www.publika.md însoțite de reportajul video din data de 30 aprilie 2012 ora 10.45 și 17.32, în articolele intitulate: „Omorul de la Orhei, reglare de conturi între polițiști și mafioți” și „Comisarul de poliție din Orhei despre acuzațiile privind implicarea sa în afaceri dubioase”, precum că, Cociug Oleg este implicat în crima din 27 aprilie 2012 soldată cu decesul lui Alexei Veretco și că comisarul Oleg Cociug este implicat în afaceri dubioase, că în fiecare zi se strânge câte 100 euro pentru domnul Comisar Oleg Cociug, care are „crîșă” bună, sunt mincinoase, prin prezenta le dezminț și luînd în considerație atît cele expuse mai sus, cît și în scopul neadmiterii unei dezinformări sau prezentări a unor informații ce totalmente contravin realității, exprim scuze oficiale față de persoana domnului Oleg Cociug ”, și pe pagina Agenției de știri BASA-press: „Eu, Tolici Victor, declar că nu am nici o probă care ar demonstra cele relatate de mine în privința lui Cociug Oleg în publicația de pe portalul de știri BASA-press din 02 mai 2012 ora 08. 04, în articolul intitulat „Ministerul de Interne recunoaște că unele administrații ale comisariatelor de raionale sunt corupte” precum că „Comisarul Cociug are o taxă zilnică de 100 euro care este adunată de agenții de circulație de la șoferi” sunt mincinoase, prin prezenta le dezminț și luînd în considerație atît cele expuse mai sus, cît și în scopul neadmiterii unei dezinformări sau prezentări a unor informații ce totalmente contravin realității, exprim scuze oficiale față de persoana domnului Oleg Cociug” .

Instanța de fond luînd în considerație circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii a constatat că pîrîtul prin afirmațiile sale a lezat demnitatea și reputația profesională a reclamantului, învinuindu-l de comiterea acțiunilor ilegale, fără a aduce careva probe pertinente și fără un substrat factologic. Instanța a considerat că informațiile contestate urmează a fi recunoscute drept defăimătoare și neveridice.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, a fost admis apelul declarat de către Tolici Victor, casată hotărîrea Judecătorei Orhei din 23 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel avînd în vedere faptul că prin prisma prevederilor Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului funcția deținută de către intimatul-reclamant Cociug Oleg este o funcție publică cu statut special și în esență este supusă interesului public, a considerat că orice informație dată publicului trebuie tolerată și interpretată drept judecată de valoare.

La 13 iunie 2016, Cociug Oleg a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 cu menținerea hotărîrii Judecătorei Orhei din 23 octombrie 2015.

În susținerea recursului Cociug Oleg a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărîrilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare.

De asemenea a indicat că, instanța de fond corect a statuat că orice persoană are dreptul la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale. La fel orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspîndit-o nu dovedește că ea corespunde

realității, or probe care ar demonstra că Cociug Oleg are statut de bănuț/învinuit sau inculpat pe cauza penală intentată în urma omorului lui Veretco Alexei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului nu conțin informația cu privire la data expedierii în adresa lui Cociug Oleg a copiei deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, în scrisoarea de însoțire fiind indicată eronat data expedierii 29 februarie 2016 (f.d. 275 Vol. II), lipsind și date cu privire la recepționarea acesteia de către recurent.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Cociug Oleg se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 27 iunie 2016, în adresa intimatului Tolici Victor a fost expediată copia recursului declarat de către Cociug Oleg cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 03 august 2016, Tolici Victor a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Cociug Oleg cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 pe care o consideră întemeiată și legală, menționând că cererea de recurs este declarativă și lipsită de temei legal, recurentul neinvocând careva încălcări ale instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cociug Oleg este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cociug Oleg nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentul recurentului Cociug Oleg precum orice persoană este în drept să ceară dezmințirea informației ce îi lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională dacă cel care a răspîndit-o nu dovedește că ea corespunde realității, or potrivit art. 9 alin. (4) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2004 persoanele care exercită funcții publice pot fi supuse criticii, iar acțiunile lor – verificării din partea mass-mediei, în ceea ce privește modul în care și-au exercitat sau își exercită atribuțiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparența și exercitarea responsabilă a atribuțiilor lor.

Mai mult ca atât, declarațiile făcute public ale lui Tolici Victor în privința lui Cociug Oleg au fost reflectate și în declarațiile Ministrului de interne, Roibu Alexei, făcute publice în articolul din 02 mai 2012 cu titlul: „Ministrul de interne recunoaște că unele administrații ale comisariatelor raionale sunt corupte”.

Se reiterează la caz jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în care se accentuează că libertatea de exprimare include nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență de opinia publică ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există o societate democratică.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificîndu-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii,

asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Cociug Oleg ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Cociug Oleg se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic